

Saksframlegg

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT- MILJØLEDELSE I TRONDHEIM KOMMUNE.

KONTROLL AV KOMMUNENS MILJØSTYRING I 2008

Arkivsaksnr.: 08/17056

Forslag til innstilling:

1. Bystyret er tilfreds med rådmannens oppfølging av miljøstyringen på overordnet nivå.
2. Bystyret ber rådmannen legge til rette for at samtlige barnehager og skoler kommer med i "Strømsparegrisen".
3. Bystyret ber rådmannen iverksette tiltak som sørger for at Stabsenhet for byutvikling, Byggesakskontoret og Byplankontoret ivaretar miljøstyringen like godt som om de skulle vært miljøsertifisert etter ISO 14001.
4. Bystyret er tilfreds med at 3 selskaper nå forbereder seg på å bli miljøfyrtårn, men ber samtidig de øvrige kommunalt eide selskapene om å jobbe for et opplegg med miljøsertifisering.
5. Bystyret tar for øvrig rapporten til orientering.

Trondheim kommune

Saksutredning:

Bakgrunn

Bakgrunnen for bestillingen er at Trondheim kommune ble miljøsertifisert etter ISO-14001 den 09.02.2006 for sin sentrale miljøstyring. ISO-standarden har som krav at miljøstyringen skal gjennomgå både ekstern og intern revisjon. Bystyret besluttet 31.08.2006, sak 88/06 at Trondheim kommunerevisjonen skulle forestå den interne revisjonen. Trondheim kommunerevisjon har derfor for tredje år på rad, etter bestilling av Kontrollkomiteen, undersøkt om hvordan miljøstyringen i Trondheim kommune fungerer.

I de foregående vedtak i bystyresakene 59/07 og 74/08 er det i vedtaket fokusert på at klimamål skal være del av lederavtalen, og at rådmannen må forestå veiledning til enhetslederne.

Bystyret vedtok 11.12. 2003 at man skulle jobbe for at sentrale kommunale tekniske etater, miljøtilknyttet virksomhet, virksomheter som foretar store innkjøp og virksomheter som kan sies å opptre i markedet skulle miljøsertifiseres etter ISO 14001 eller tilsvarende system. Videre skulle det arbeides for at kommunale foretak og kommunale aksjeselskap også skulle sertifiseres. I bystyresak 88/06 vedtok bystyret at Miljøenheten, Trondheim bydrift, Trondheim byteknikk, Trondheim eiendom, Innkjøpskontoret, Byplankontoret og Byggesakskontoret skulle miljøsertifiseres etter ISO 14001 eller tilsvarende standard innen utgangen av 2006.

Fakta:

I denne tredje miljørevisjonen som Trondheim kommunerevisjon har utført etter at kommunen ble miljøsertifisert har revisjonen fokusert på oppfølging av tidligere revisjon samt andre områder som også er prioritert i ovennevnte bystyrevedtak:

- Rådmannens oppfølging av miljøstyringen i 2008 i forhold til konkretisering av miljømål, implementering og rapportering.
- Statusgjennomgang for tyngre kommunale miljøaktører (sentrale enheter, kommunale foretak, interkommunale selskaper og aksjeselskap)
- Måloppnåelse på energiområdet i forhold til at bystyret har vedtatt som målsetting 3 prosent reduksjon i energiforbruket.

Trondheim kommunerevisjon har basert sine vurderinger på de krav som ligger i standarden for miljøstyringen (ISO- 14001) og politiske vedtak.

For å belyse temaene har Trondheim kommunerevisjon som det fremgår av vedlagte rapport bedt om informasjon fra rådmannen, sentrale kommunale enheter, kommunens foretak og selskaper (AS, IKS) om status for miljøstyringen for 2008. Det er gitt tilbakemeldinger fra samtlige av de forespurte. Data om kommunens måloppnåelse i forhold til energiforbruk er innhentet fra Trondheim Eiendom og fra Trondheim Energi sine nettsider for "*strømsparegrisen*".

I rapporten fra Trondheim kommunerevisjon fremgår det at:

1. Rådmannen har forbedret miljøstyringen ved å ta inn i økonomiplanen 11 konkrete og målbare miljømål.
2. Miljøarbeidet i kommunen er blitt forankret i kommunens styringssystemer gjennom økonomiplan, årsbudsjett og konkretisert i enhetsledernes lederavtaler.
3. Rådmannen har rapportert om miljømål og måloppnåelse med et eget kapittel i kommunens årsrapport. Rapporteringen er konkret i forhold til de mål som er satt opp i budsjettet for 2008.

Trondheim kommune

4. Enhetsledere rapporterer om enhetens miljømål i forbindelse med resultatrapporteringen av lederavtalene. Denne rapporteringen systematiseres nærmere av rådmannen.
5. Bystyrets vedtak om at syv sentrale kommunale enheter skal miljøsertifiseres er oppfylt for fire av enhetene. Dette gjelder Miljøenheten, Trondheim bydrift, Trondheim eiendom og Innkjøpstjenesten som alle er ISO-sertifisert. Trondheim kommunerevisjon påpeker i sin rapport at Stabsenhet for byutvikling, Byplankontoret og Byggesakskontoret ikke var miljøsertifisert i 2008 og at de dermed ikke har oppfylt bystyrets vedtak fra 2006.
6. Bystyret besluttet i desember 2003 at man også skulle arbeide for at kommunale foretak og kommunale aksjeselskap skulle miljøsertifiseres. Rapporten fra Trondheim kommunerevisjon viser at få selskaper var miljøsertifisert i 2008, men at Stavne Gård, Trondheim parkering og Olavshallen nå jobber for å bli sertifisert som miljøfyrtårn.
7. Trondheim kommunerevisjon konkluderer med at kommunens målsetting om å redusere energiforbruket med 3 prosent i løpet av 2008 er innfridd, da måloppnåelsen ble 2,9 prosent. Trondheim kommunerevisjons rapport viser at måloppnåelsen i hovedsak er relatert til skoler og barnehager, og at effektene kan knyttes til prosjektet "Strømsparegrisen".
8. Enheter som er i leide bygg har gitt tilbakemeldinger til kommunerevisjonen om at de i begrenset grad har muligheter for oppfølging av kommunens energimål da dette i større grad er styrt av huseier. Enkelte av disse enhetene etterlyser også samordning av miljøtiltakene for de enhetene som er samlokalisert i kommunens felles administrasjonsbygg.

Konklusjon

Det er grunn til å være tilfreds med at miljøstyring i Trondheim kommune styres gjennom konkrete mål i økonomiplanen og lederavtaler.

Energiforbruket er høyt på en del enheter, og energireduserende tiltak bør inngå i planer og avtale. Energisparing bør læres tidlig, og energisparing bør derfor tas inn i barnehager og skoler gjennom "Strømsparegrisen".

Når fokus i 2008 også har vært på de sentrale enhetene som skal sertifiseres, er måloppnåelse under 50% i forhold til bystyrevedtak. Kommunale foretak og aksjeselskap er heller ikke alle i miljøsertifisert. Det bør derfor i 2009 holdes fokus på sentrale enheter, foretak og kommunale aksjeselskap.

Kontrollkomiteens sekretariat, 22.04.2008

Kari Aarnes
Konstituert sekretariatsleder

Vedlegg: Forvaltningsrevisjonsrapport 03/2009 F: Miljøledelse i Trondheim kommune – kontroll av kommunens miljøstyring 2008.